

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัญหาและความต้องการการบริการสุขภาพของนักศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการบริการสุขภาพและเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการการบริการสุขภาพของนักศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ตามตัวแปรเพศ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาและความต้องการการบริการสุขภาพ ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าที่ใช้บริการสุขภาพของสถาบัน จำนวน 400 คน ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนมา 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป เอสพีเอสเอส/พีซีพลัส (SPSS/PC +) โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบปัญหาและความต้องการการบริการสุขภาพของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ตามตัวแปรเพศ โดยการทดสอบค่า “ที” (t-test) เพื่อหาความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามมีทั้งสิ้น 400 คน เป็นนักศึกษาชาย 315 คน นักศึกษาหญิง 85 คน เป็นนักศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ร้อยละ 42.75 รองลงมาคือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ร้อยละ 37.75 นักศึกษา

ที่มาใช้บริการสุขภาพส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 30.75 รองลงมาเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 27.25 นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ทราบความดันโลหิตของตนเอง ร้อยละ 54.5 และส่วนใหญ่จะทราบหมู่เลือดของตนเองร้อยละ 75.25 และมีนักศึกษาที่ไม่ทราบหมู่เลือดของตนเองร้อยละ 24.75 สาเหตุที่นักศึกษามาใช้บริการสุขภาพของสถาบันส่วนใหญ่เนื่องจากความเจ็บป่วย ซึ่งส่วนใหญ่จะป่วยเป็นโรกระบบทางเดินหายใจ ร้อยละ 62.50 รองลงมาคือ ปวดศีรษะ ร้อยละ 48.0 สาเหตุรองลงมาที่มาใช้บริการคือ มาซึ่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง ร้อยละ 48.0 นักศึกษาส่วนใหญ่มาใช้บริการสุขภาพโดยเฉลี่ยประมาณเดือนละ 1 ครั้ง ร้อยละ 31.50 นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยตรวจสุขภาพ ร้อยละ 73.0 เวลามีปัญหาสุขภาพหรือเจ็บป่วย นักศึกษาส่วนใหญ่จะไปรับการตรวจรักษาและปรึกษาโรคที่คลินิก ร้อยละ 68.25

นักศึกษาชาย มีน้ำหนักตัวโดยเฉลี่ย 60.77 กิโลกรัม ส่วนสูงเฉลี่ย 170.20 เซนติเมตร และนักศึกษาหญิงมีน้ำหนักตัวโดยเฉลี่ย 49.72 กิโลกรัม ส่วนสูงเฉลี่ย 158.77 เซนติเมตร

2. ปัญหาการบริการสุขภาพ และการเปรียบเทียบปัญหาการบริการสุขภาพของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า สรุปลงได้ดังนี้

2.1 ปัญหาด้านการรักษาพยาบาล นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า มีปัญหาโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

1. แพทย์มีจำนวนไม่พอเพียงในการตรวจรักษา
 2. ไม่มีแพทย์ตรวจโรคเฉพาะทาง เช่น แพทย์ทางโรคผิวหนัง โรคกระดูก
- จักษุแพทย์
3. ระยะเวลาที่แพทย์ให้บริการตรวจรักษาไม่เหมาะสม
 4. ไม่มีการตรวจรักษาสุขภาพปากและฟันจากทันตแพทย์
 5. ไม่มีการติดตามผลการรักษาพยาบาลนักศึกษาที่เจ็บป่วย
 6. ไม่มีรถพยาบาลฉุกเฉินนำนักศึกษาที่ได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยกะทันหัน ส่ง

โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล

เมื่อพิจารณาตามเพศของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชาย มีปัญหาด้านการรักษาพยาบาล โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้

1. แพทย์มีจำนวนไม่พอเพียงในการตรวจรักษา
2. ระยะเวลาที่แพทย์ให้บริการตรวจรักษาไม่เหมาะสม
3. ไม่มีแพทย์ตรวจโรคเฉพาะทาง เช่น แพทย์ทางโรคผิวหนัง โรคกระดูก จักษุแพทย์
4. ไม่มีการติดตามผลการรักษาพยาบาลนักศึกษาที่เจ็บป่วย
5. ไม่มีการตรวจรักษาสุขภาพปากและฟันจากทันตแพทย์
6. ไม่มีรพพยาบาลฉุกเฉินนำนักศึกษาที่ได้รับอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วยกะทันหัน ส่งโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลใกล้เคียง

และข้อที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือ สถานที่ให้บริการสุขภาพในสถาบันไม่สะอาด

สำหรับนักศึกษาหญิง มีปัญหาด้านการรักษาพยาบาล โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

1. ไม่มีแพทย์ตรวจโรคเฉพาะทาง เช่น แพทย์ทางโรคผิวหนัง โรคกระดูก จักษุแพทย์
2. แพทย์มีจำนวนไม่พอเพียงในการตรวจรักษา
3. ไม่มีการตรวจรักษาสุขภาพปากและฟันจากทันตแพทย์
4. ไม่มีการติดตามผลการรักษาพยาบาล นักศึกษาที่เจ็บป่วย
5. ระยะเวลาที่แพทย์ให้บริการตรวจรักษาไม่เหมาะสม
6. จำนวนวันที่แพทย์ให้บริการตรวจรักษาไม่เพียงพอ

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาด้านการรักษาพยาบาลของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีรายข้อย่อยที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ

1. สถานที่ให้บริการสุขภาพในสถาบันไม่สะอาด
2. ยาที่ใช้รักษาพยาบาลมีคุณภาพไม่ดีพอ

2.2 ปัญหาการบริการสุขภาพด้านการป้องกันโรคและอุบัติเหตุ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า มีปัญหาโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

1. การควบคุมดูแลโรงอาหารให้ถูกสุขลักษณะยังไม่ดีพอ
2. ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพแม่ค้าและสุขลักษณะของโรงอาหารเพื่อป้องกันการแพร่กระจายโรค
3. นักศึกษาไม่ได้รับการบริการให้ภูมิคุ้มกันโรค เช่น การฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบี
4. นักศึกษาไม่ได้รับการตรวจวัดสายตา
5. ไม่มีการฝึกการป้องกันอัคคีภัยในสถาบัน

สำหรับนักศึกษาชาย มีปัญหาโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

1. การควบคุมดูแลโรงอาหารให้ถูกสุขลักษณะยังไม่ดีพอ
2. ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพแม่ค้าและสุขลักษณะของโรงอาหารเพื่อป้องกันการแพร่กระจายโรค
3. นักศึกษาไม่ได้รับการบริการให้ภูมิคุ้มกันโรค เช่น การฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบี
4. นักศึกษาไม่ได้รับการตรวจวัดสายตา
5. ไม่มีการฝึกการป้องกันอัคคีภัยในสถาบัน

สำหรับนักศึกษาหญิงมีปัญหาโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

1. การควบคุมดูแลโรงอาหารให้ถูกสุขลักษณะยังไม่ดีพอ
2. ไม่มีการตรวจสอบภาพแม่ค้าและสุขลักษณะของโรงอาหารเพื่อป้องกันการแพร่กระจาย

โรค

3. นักศึกษาไม่ได้รับการบริการให้ภูมิคุ้มกันโรค เช่น การฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสตับ

อีกเสบปี

4. นักศึกษาไม่ได้รับการตรวจวัดสายตา
5. ไม่มีบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคเมื่อเกิดโรคติดต่อ
6. ไม่มีการฝึกการป้องกันอัคคีภัยในสถาบัน
7. ไม่มีบริการทดสอบสุขภาพจิต

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาด้านการป้องกันโรคและอุบัติเหตุ ของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง โดยรวมและรายช้อย่อยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ปัญหาการบริการสุขภาพด้านการส่งเสริมสุขภาพ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า มีปัญหาการบริการสุขภาพโดยส่วนรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

1. สถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพมีไม่เพียงพอ เช่น สนามบาสเก็ตบอล สนามวอลเลย์บอล สนามเบดมินตัน
2. สถานที่นั่งพักผ่อนของนักศึกษาตามบริเวณต่างๆ ภายในสถาบันมีไม่เพียงพอ
3. ไม่มีห้องออกกำลังกายที่มีอุปกรณ์ เช่น จักรยานตั้ง ลูกกล
4. ส้วมและที่ปัสสาวะไม่สะอาด มีกลิ่นเหม็น
5. ไม่มีน้ำดื่มที่สะอาดสำหรับนักศึกษาในโรงอาหารและตามอาคารต่างๆ
6. ถังขยะไม่พอเพียง มีกลิ่นรบกวน
7. ไม่มีการดูแลและควบคุมอาหารที่จำหน่ายให้มีคุณค่าตามหลักโภชนาการ
8. ไม่มีอ่างสำหรับล้างมือในโรงอาหาร
9. จำนวนส้วมและที่ปัสสาวะในโรงอาหารและตามอาคารต่างๆ มีไม่เพียงพอ

สำหรับนักศึกษา

10. ไม่มีการส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เช่น แอโรบิคแดนซ์ วิ่งเพื่อสุขภาพ

เมื่อพิจารณาตามเพศของนักศึกษา นักศึกษาชาย มีปัญหาโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

1. สถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพมีไม่เพียงพอ เช่น สนามบาสเก็ตบอล สนามวอลเลย์บอล สนามเบดมินตัน
2. สถานที่นั่งพักผ่อนของนักศึกษาตามบริเวณต่างๆ ภายในสถาบันมีไม่เพียงพอ
3. ไม่มีห้องออกกำลังกายที่มีอุปกรณ์ เช่น จักรยานตั้ง ลูกกล
4. ส้วมและที่ปัสสาวะไม่สะอาด มีกลิ่นเหม็น
5. ไม่มีน้ำดื่มที่สะอาดสำหรับนักศึกษาในโรงอาหารและตามอาคารต่างๆ
6. ถังขยะไม่พอเพียง มีกลิ่นรบกวน
7. ไม่มีการดูแลและควบคุมอาหารที่จำหน่ายให้มีคุณค่าตามหลักโภชนาการ
8. ไม่มีอ่างสำหรับล้างมือในโรงอาหาร
9. จำนวนส้วมและที่ปัสสาวะในโรงอาหารและตามอาคารต่างๆ มีไม่เพียงพอสำหรับนักศึกษา

สำหรับนักศึกษาหญิง มีปัญหาโดยส่วนรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

1. ส้วมและที่ปัสสาวะไม่สะอาด มีกลิ่นเหม็น
2. สถานที่นั่งพักผ่อนของนักศึกษาตามบริเวณต่างๆ ภายในสถาบันมีไม่เพียงพอ
3. ไม่มีน้ำดื่มที่สะอาดสำหรับนักศึกษาในโรงอาหารและตามอาคารต่างๆ
4. ไม่มีห้องออกกำลังกายที่มีอุปกรณ์ เช่น จักรยานตั้ง ลูกกล
5. สถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพมีไม่เพียงพอ เช่น สนามบาสเก็ตบอล สนามวอลเลย์บอล สนามเบดมินตัน

6. ไม่มีการดูแลและควบคุมอาหารที่จำหน่ายให้มีคุณค่าตามหลักโภชนาการ
7. จำนวนส้วมและที่ปัสสาวะในโรงอาหารและตามอาคารต่างๆ มีไม่เพียงพอสำหรับนักศึกษา
8. ถังขยะไม่พอเพียง มีกลิ่นรบกวน
9. ไม่มีอ่างสำหรับล้างมือในโรงอาหาร
10. ไม่มีการส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เช่น แอโรบิคแดนซ์ วิ่งเพื่อสุขภาพ

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริการสุขภาพด้านการส่งเสริมสุขภาพของนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีรายช้อย่อยที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ

1. ไม่มีการส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เช่น แอโรบิคแดนซ์ วิ่งเพื่อสุขภาพ
2. ไม่มีน้ำดื่มที่สะอาดสำหรับนักศึกษาในโรงอาหารและตามอาคารต่างๆ
3. จำนวนส้วมและที่ปัสสาวะในโรงอาหารและตามอาคารต่างๆ มีไม่เพียงพอสำหรับนักศึกษา
4. ส้วมและที่ปัสสาวะไม่สะอาด มีกลิ่นเหม็น

2.4 นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า มีปัญหาการบริการสุขภาพ โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษามีปัญหาด้านการส่งเสริมสุขภาพในระดับมาก ส่วนด้านการรักษาพยาบาลและด้านการป้องกันโรคและอุบัติเหตุ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาตามเพศของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชายมีปัญหาการบริการสุขภาพ โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีปัญหาด้านการส่งเสริมสุขภาพในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

นักศึกษาหญิง มีปัญหาการบริการสุขภาพ โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีปัญหาด้านการส่งเสริมสุขภาพในระดับมาก ส่วนด้านอื่นๆมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริการสุขภาพของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง พบว่า

โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ

3. ความต้องการการบริการสุขภาพและการเปรียบเทียบความต้องการการบริการสุขภาพของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า สรุปได้ดังนี้

3.1 ความต้องการด้านการรักษาพยาบาล นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า มีความต้องการโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความต้องการในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

1. ไม่มีรถพยาบาลฉุกเฉิน นำนักศึกษาที่ได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยกะทันหันส่งโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล
2. แพทย์มีจำนวนไม่พอเพียงในการตรวจรักษา
3. ไม่มีแพทย์ตรวจรักษาโรคเฉพาะทาง เช่น แพทย์ทางโรคผิวหนัง โรคกระดูก จักขุแพทย์
4. ไม่มีการตรวจรักษาสุขภาพปากและฟันจากทันตแพทย์
5. ระยะเวลาที่แพทย์ให้บริการตรวจรักษาไม่เหมาะสม
6. ไม่มีการติดตามผลการรักษาพยาบาลนักศึกษาที่เจ็บป่วย
7. ไม่มีเงินสำรองจ่าย ในการนำนักศึกษาที่ได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยกะทันหันส่งโรงพยาบาล
8. การให้บริการปฐมพยาบาลแก่นักศึกษาที่ได้รับอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วยกะทันหันยังไม่ดีพอ
9. ไม่มีเจ้าหน้าที่พยาบาลนำนักศึกษาที่ได้รับอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วยกะทันหันส่งโรงพยาบาล
10. จำนวนวันที่แพทย์ให้บริการตรวจรักษาไม่เพียงพอ
11. อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์มีไม่ทันสมัย
12. อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์มีไม่เพียงพอ

13. เตียงไม่พอให้นักศึกษานอนพักเมื่อเจ็บป่วย

14. ไม่ได้รับความสะดวกในการตรวจรักษาจากแพทย์

เมื่อพิจารณาตามเพศของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชายมีความต้องการด้านการรักษาพยาบาล โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความต้องการในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

1. ไม่มีรถพยาบาลฉุกเฉินนำนักศึกษาที่ได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยกะทันหัน ส่งโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล
2. แพทย์มีจำนวนไม่พอเพียงในการตรวจรักษา
3. ไม่มีการตรวจรักษาสุขภาพปากและฟันจากทันตแพทย์
4. ไม่มีแพทย์ตรวจรักษาโรคเฉพาะทาง เช่น แพทย์ทางโรคผิวหนัง โรคกระดูก จักษุแพทย์
5. ระยะเวลาที่แพทย์ให้บริการตรวจรักษาไม่เหมาะสม
6. ไม่มีการติดตามผลการรักษาพยาบาล นักศึกษาที่เจ็บป่วย
7. ไม่มีเงินสำรองจ่ายในการนำนักศึกษาที่ได้รับอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วยกะทันหันส่งโรงพยาบาล
8. การให้บริการปฐมพยาบาลแก่นักศึกษาที่ได้รับอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วยกะทันหัน ยังไม่ดีพอ
9. ไม่มีเจ้าหน้าที่พยาบาลนำนักศึกษาที่ได้รับอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วยกะทันหันส่งโรงพยาบาล
10. จำนวนวันที่แพทย์ให้บริการตรวจรักษาไม่เพียงพอ
11. อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์มีไม่ทันสมัย
12. อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์มีไม่เพียงพอ
13. เตียงไม่พอให้นักศึกษานอนพักเมื่อเจ็บป่วย
14. ไม่ได้รับความสะดวกในการตรวจรักษาจากแพทย์

สำหรับนักศึกษาหญิงมีความต้องการด้านการรักษาพยาบาล โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับ
น้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความต้องการในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

1. ยาที่ใช้รักษาพยาบาลมีคุณภาพไม่ดีพอ
2. แพทย์มีจำนวนไม่พอเพียงในการตรวจรักษา
3. ไม่มีการตรวจรักษาสุขภาพปากและฟันจากทันตแพทย์
4. ไม่มีรถพยาบาลฉุกเฉินนำนักศึกษาที่ได้รับอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วยกะทันหันส่ง

โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล

5. ระยะเวลาที่แพทย์ให้บริการตรวจรักษาไม่เหมาะสม
6. ไม่มีเงินสำรองจ่ายในการนำนักศึกษาที่ได้รับอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วยกะทันหัน

ส่งโรงพยาบาล

7. ไม่มีเจ้าหน้าที่พยาบาลนำนักศึกษาที่ได้รับอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วยกะทันหันส่ง

โรงพยาบาล

8. ไม่มีการติดตามผลการรักษาพยาบาลนักศึกษาที่เจ็บป่วย
9. เตี้ยงไม่พอให้นักศึกษานอนพักเมื่อเจ็บป่วย
10. การให้บริการปฐมพยาบาลแก่นักศึกษาที่ได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยกะทันหันยัง

ไม่ดีพอ

11. อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์มีไม่ทันสมัย
12. จำนวนวันที่แพทย์ให้บริการตรวจรักษาไม่เพียงพอ
13. อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์มีไม่เพียงพอ
14. ไม่ได้รับความสะดวกในการตรวจรักษาจากแพทย์
15. ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้บริการจากสถานบริการสุขภาพของสถาบัน
16. สถานที่ให้บริการในสถาบันคับแคบ
17. สถานที่ให้บริการสุขภาพในสถาบันไม่แยกเป็นเอกเทศ
18. ไม่มีการตรวจรักษาจากจิตแพทย์
19. ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ที่ดีจากเจ้าหน้าที่ของสถานบริการสุขภาพ

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการด้านการรักษาพยาบาลของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงพบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีรายช้อย่อยที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1. ยาที่ใช้รักษาพยาบาลมีคุณภาพไม่ดีพอ
2. ไม่มีแพทย์ตรวจรักษาโรคเฉพาะทาง เช่น แพทย์ทางโรคผิวหนัง โรคกระดูก จักษุแพทย์

3. ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้บริการจากสถานบริการสุขภาพของสถาบัน

3.2 ความต้องการด้านการป้องกันโรคและอุบัติเหตุ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า มีความต้องการโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความต้องการในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

1. ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพแม่ค้าและสุขลักษณะของโรงอาหารเพื่อป้องกันการแพร่กระจายโรค

2. การควบคุมดูแลโรงอาหารให้ถูกสุขลักษณะยังไม่ดีพอ

3. นักศึกษาไม่ได้รับการบริการให้ภูมิคุ้มกันโรค เช่น การฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสตับ

อักเสบปี

4. นักศึกษาไม่ได้รับการตรวจวัดสายตา

5. ไม่มีบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคเมื่อเกิดโรคติดต่อ

6. ไม่มีการสำรวจและตรวจสภาพแวดล้อมความปลอดภัยในโรงฝึกงาน

7. นักศึกษาไม่ได้ตรวจสุขภาพประจำปีโดยการเอกซเรย์ปอด

8. ไม่มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้นักศึกษาขณะฝึกงานในโรงฝึกงาน

9. ไม่มีการฝึกการป้องกันอัคคีภัยในสถาบัน

10. ไม่มีบริการทดสอบสุขภาพจิต

11. ไม่มีบริการทดสอบการได้ยิน

12. ระบบการตรวจร่างกายนักศึกษาที่เข้าใหม่ยังไม่ดีพอ ทำให้ต้องรอนาน

13. นักศึกษาไม่ได้รับการบริการในเรื่องการเจาะหาหมู่เลือด

14. การบริการประกันอุบัติเหตุสำหรับนักศึกษายังไม่ดีพอ
15. ไม่มีการแนะนำแก่นักศึกษาที่มีปัญหาสุขภาพ
16. การบริการควบคุมโรคติดต่อยังไม่ดีพอ เช่น การแยกผู้ป่วย การจำกัดแหล่งโรค
17. ไม่มีการบรรยายให้ความรู้เรื่องการป้องกันอุบัติเหตุ และความปลอดภัยในการทำงาน เช่น การใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือป้องกันอุบัติเหตุ
18. ไม่มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อและไม่ติดต่อ
19. นักศึกษาไม่ได้รับการวัดความดันโลหิต
20. ไม่มีการตรวจสอบสุขภาพนักกีฬาก่อนการแข่งขันกีฬา
21. ไม่มีการบริการประกันสุขภาพสำหรับนักศึกษา

สำหรับนักศึกษาชาย มีความต้องการโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

1. ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพแม่ค้าและสุขลักษณะของโรงอาหารเพื่อป้องกันการแพร่กระจายโรค
2. การควบคุมดูแลโรงอาหารให้ถูกสุขลักษณะยังไม่ดีพอ
3. นักศึกษาไม่ได้รับการบริการให้ภูมิคุ้มกันโรค เช่น การฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบี
4. นักศึกษาไม่ได้รับการตรวจวัดสายตา
5. ไม่มีบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคเมื่อเกิดโรคติดต่อ
6. ไม่มีการสำรวจและตรวจสภาพแวดล้อมความปลอดภัยในโรงฝึกงาน
7. ไม่มีการฝึกการป้องกันอัคคีภัยในสถาบัน
8. ไม่มีบริการทดสอบการได้ยิน
9. นักศึกษาไม่ได้ตรวจสอบสุขภาพประจำปีโดยการเอกซเรย์ปอด
10. ไม่มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้นักศึกษาขณะฝึกงานในโรงฝึกงาน
11. ไม่มีบริการทดสอบสุขภาพจิต

12. ระบบการตรวจร่างกายนักศึกษาที่เข้าใหม่ยังไม่ดีพอ ทำให้ต้องรอนาน
13. นักศึกษาไม่ได้รับการบริการในเรื่องการเจาะหาหมู่เลือด
14. ไม่มีการแนะนำแก่นักศึกษาที่มีปัญหาทางสุขภาพ
15. การบริการประกันอุบัติเหตุสำหรับนักศึกษายังไม่ดีพอ
16. การบริการควบคุมโรคติดต่อยังไม่ดีพอ เช่น การแยกผู้ป่วย การจำกัดแหล่งโรค
17. ไม่มีการบรรยายให้ความรู้เรื่องการป้องกันอุบัติเหตุ และความปลอดภัยในการทำงาน เช่น การใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือป้องกันอุบัติเหตุ
18. ไม่มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อและไม่ติดต่อ
19. ไม่มีการตรวจสุขภาพนักกีฬาก่อนการแข่งขันกีฬา
20. นักศึกษาไม่ได้รับการวัดความดันโลหิต
21. ไม่มีการบริการประกันสุขภาพสำหรับนักศึกษา

สำหรับนักศึกษาหญิง มีความต้องการโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบความต้องการในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

1. ไม่มีการตรวจสุขภาพแม่ค้าและสุขลักษณะของโรงอาหารเพื่อป้องกันการแพร่กระจายโรค

2. การควบคุมดูแลโรงอาหารให้ถูกสุขลักษณะยังไม่ดีพอ

3. นักศึกษาไม่ได้รับการบริการให้ภูมิคุ้มกันโรค เช่น การฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสตับ

อีกเสบปี

4. นักศึกษาไม่ได้ตรวจสุขภาพประจำปีโดยการเอกซเรย์ปอด

5. ไม่มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้นักศึกษาขณะฝึกงานในโรงฝึกงาน

6. ไม่มีบริการทดสอบสุขภาพจิต

7. ไม่มีบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคเมื่อเกิดโรคติดต่อ

8. นักศึกษาไม่ได้รับการตรวจวัดสายตา

9. ไม่มีการสำรวจและตรวจสภาพแวดล้อมความปลอดภัยในโรงฝึกงาน

10. การบริการประกันอุบัติเหตุสำหรับนักศึกษายังไม่ดีพอ
11. ไม่มีการฝึกการป้องกันอัคคีภัยในสถาบัน
12. ไม่มีการแนะแนวแก่นักศึกษาที่มีปัญหาทางสุขภาพ
13. ระบบการตรวจร่างกายนักศึกษาที่เข้าใหม่ยังไม่ดีพอ ทำให้ต้องรอนาน
14. การบริการควบคุมโรคติดต่อยังไม่ดีพอ เช่น การแยกผู้ป่วย การจำกัดแหล่งโรค
15. นักศึกษาไม่ได้รับการบริการในเรื่องการเจาะหาหมู่เลือด
16. ไม่มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อและไม่ติดต่อ
17. นักศึกษาไม่ได้รับการวัดความดันโลหิต
18. ไม่มีบริการทดสอบการได้ยิน
19. ไม่มีการบรรยายให้ความรู้เรื่องการป้องกันอุบัติเหตุและความปลอดภัยในการทำงาน เช่น การใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือป้องกันอุบัติเหตุ
20. ไม่มีการตรวจสุขภาพนักกีฬาก่อนการแข่งขันกีฬา
21. ไม่มีการจัดโครงการรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์โดยนักศึกษา

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการการบริการสุขภาพด้านการป้องกันโรคและอุบัติเหตุ ของ นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง โดยรวมและรายข้อย่อยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

3.3 ความต้องการการบริการสุขภาพด้านการส่งเสริมสุขภาพ นักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า มีความต้องการโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่ามีความต้องการในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับดังนี้

1. สถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพมีไม่เพียงพอ เช่น สนามบาสเก็ตบอล สนามวอลเลย์บอล สนามเบดมินตัน
2. สถานที่นั่งพักผ่อนของนักศึกษาตามบริเวณต่างๆ ภายในสถาบันมีไม่เพียงพอ
3. ไม่มีห้องออกกำลังกายที่มีอุปกรณ์ เช่น จักรยานตั้ง ลูกกล
4. ส้วมและที่ปัสสาวะไม่สะอาด มีกลิ่นเหม็น

5. ไม่มีน้ำดื่มที่สะอาดสำหรับนักศึกษาในโรงอาหารและตามอาคารต่างๆ
6. ถังขยะไม่พอเพียง มีกลิ่นรบกวน
7. ไม่มีการดูแลและควบคุมอาหารที่จำหน่ายให้มีคุณค่าตามหลักโภชนาการ
8. ไม่มีอ่างสำหรับล้างมือในโรงอาหาร
9. จำนวนส้วมและที่ปัสสาวะในโรงอาหารและตามอาคารต่างๆ มีไม่เพียงพอสำหรับนักศึกษา

10. ไม่มีการส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เช่น แอโรบิคแดนซ์ วิ่งเพื่อสุขภาพ

11. บุคลากรที่ทำงานเกี่ยวกับสุขภาพไม่ค่อยแนะนำและให้ความรู้ทางสุขภาพ เมื่อนักศึกษาไปใช้บริการสุขภาพ เช่น การใช้ยา การดูแลรักษาสุขภาพตนเองเบื้องต้น โภชนาการ การเลือกสิ่งบริโภคที่มีประโยชน์ การออกกำลังกายและการพักผ่อน การงดสิ่งเสพติด เช่น เหล้า บุหรี่

12. การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพให้นักศึกษา เช่น แผ่นพับ การจัดนิทรรศการ ยังไม่ดีพอ

13. ไม่มีการเชิญวิทยากรบรรยายหรืออภิปรายให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพและโรคภัยไข้เจ็บเป็นครั้งคราว

เมื่อพิจารณาตามเพศของนักศึกษา นักศึกษาชายมีความต้องการ โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีความต้องการในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

1. สถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพมีไม่เพียงพอ เช่น สนามบาสเก็ตบอล สนามวอลเลย์บอล สนามเบดมินตัน

2. สถานที่นั่งพักผ่อนของนักศึกษาตามบริเวณต่างๆ ภายในสถาบันมีไม่เพียงพอ

3. ไม่มีห้องออกกำลังกายที่มีอุปกรณ์ เช่น จักรยานตั้ง ลูกกอล์ฟ

4. ส้วมและที่ปัสสาวะไม่สะอาด มีกลิ่นเหม็น

5. ไม่มีน้ำดื่มที่สะอาดสำหรับนักศึกษาในโรงอาหารและตามอาคารต่างๆ

6. ถังขยะไม่พอเพียง มีกลิ่นรบกวน

7. ไม่มีการดูแลและควบคุมอาหารที่จำหน่ายให้มีคุณค่าตามหลักโภชนาการ
8. ไม่มีอ่างสำหรับล้างมือในโรงอาหาร
9. จำนวนส้วมและที่ปัสสาวะในโรงอาหารและตามอาคารต่างๆ มีไม่เพียงพอสำหรับ
นักศึกษา
10. ไม่มีการส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เช่น แอโรบิคแดนซ์ วิ่งเพื่อสุขภาพ
11. บุคลากรที่ทำงานเกี่ยวกับสุขภาพไม่ค่อยแนะนำและให้ความรู้ทางสุขภาพ เมื่อ
นักศึกษาไปใช้บริการสุขภาพ เช่น การใช้ยา การดูแลรักษาสุขภาพตนเองเบื้องต้น โภชนาการ
การเลือกสิ่งบริโภคที่มีประโยชน์ การออกกำลังกายและการพักผ่อน การงดสิ่งเสพติด เช่น
เหล้า บุหรี่
12. การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพให้นักศึกษาเช่น แผ่นพับ การจัดนิทรรศการ
ยังไม่ดีพอ

สำหรับนักศึกษาหญิง มีความต้องการโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อ พบว่ามีความต้องการในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้

1. ส้วมและที่ปัสสาวะไม่สะอาด มีกลิ่นเหม็น
2. ไม่มีน้ำดื่มที่สะอาดสำหรับนักศึกษาในโรงอาหารและตามอาคารต่างๆ
3. สถานที่นั่งพักผ่อนของนักศึกษาตามบริเวณต่างๆ ภายในสถาบันมีไม่เพียงพอ
4. สถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพมีไม่เพียงพอ เช่น สนามบาสเก็ตบอล สนาม
วอลเลย์บอล สนามเบดมินตัน
5. ไม่มีห้องออกกำลังกายที่มีอุปกรณ์ เช่น จักรยานตั้ง ลูกกล
6. ถึงขยะไม่พอเพียง มีกลิ่นรบกวน
7. จำนวนส้วมและที่ปัสสาวะในโรงอาหารและตามอาคารต่างๆ มีไม่เพียงพอสำหรับ
นักศึกษา
8. ไม่มีการดูแลและควบคุมอาหารที่จำหน่ายให้มีคุณค่าตามหลักโภชนาการ

9. ไม่มีการส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เช่น แอโรบิคแดนซ์ วิ่งเพื่อสุขภาพ
10. ไม่มีอ่างสำหรับล้างมือในโรงอาหาร
11. บุคลากรที่ทำงานเกี่ยวกับสุขภาพไม่ค่อยแนะนำและให้ความรู้ทางสุขภาพ เมื่อนักศึกษาไปใช้บริการสุขภาพ เช่น การใช้ยา การดูแลรักษาสุขภาพตนเองเบื้องต้น โภชนาการ การเลือกสิ่งบริโภคที่มีประโยชน์ การออกกำลังกายและการพักผ่อน การงดสิ่งเสพติด เช่น เหล้า บุหรี่
12. การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพให้นักศึกษาเช่น แผ่นพับ การจัดนิทรรศการ ยังไม่ดีพอ
13. ไม่มีการเชิญวิทยากรบรรยายหรืออภิปรายให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ และโรคภัยไข้เจ็บเป็นครั้งคราว

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการการบริการสุขภาพด้านการส่งเสริมสุขภาพของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีรายช้อย่อยที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ

1. ไม่มีการส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เช่น แอโรบิคแดนซ์ วิ่งเพื่อสุขภาพ
2. ไม่มีน้ำดื่มที่สะอาดสำหรับนักศึกษาในโรงอาหารและตามอาคารต่างๆ
3. จำนวนส้วมและที่ปัสสาวะในโรงอาหารและตามอาคารต่างๆ มีไม่เพียงพอสำหรับนักศึกษา
4. ส้วมและที่ปัสสาวะไม่สะอาด มีกลิ่นเหม็น

3.4 นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้ามีความต้องการการบริการสุขภาพโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่านักศึกษามีความต้องการการบริการสุขภาพทุกด้านในระดับมาก

เมื่อพิจารณาตามเพศของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีความต้องการการบริการสุขภาพโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และมีความต้องการการบริการสุขภาพทุกด้านในระดับมากเช่นกัน

เมื่อเปรียบเทียบความต้องการการบริการสุขภาพของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง พบว่า โดยส่วนรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ปัญหาและความต้องการการบริการสุขภาพของนักศึกษา ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า สรุปได้ดังนี้

นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า มีปัญหาการบริการสุขภาพ โดยรวมเฉลี่ยในระดับน้อย และมีปัญหาการบริการสุขภาพในด้านการส่งเสริมสุขภาพในระดับมาก สำหรับความต้องการการบริการสุขภาพ นักศึกษามีความต้องการการบริการสุขภาพโดยรวมเฉลี่ยในระดับมาก และมีความต้องการการบริการสุขภาพทุกด้านในระดับมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัยเรื่อง “ การศึกษาปัญหาและความต้องการการบริการสุขภาพของนักศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า” ผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยเฉพาะประเด็นสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. จากข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

1.1 นักศึกษาที่ใช้บริการ ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาปีที่ 3 รองลงมาเป็นนักศึกษาปีที่ 2 นักศึกษาปีที่ 1 ใช้บริการน้อยกว่า ทั้งนี้อาจเนื่องจากนักศึกษาปีที่ 1 เพิ่งเข้ามาศึกษา อาจจะไม่ทราบว่ามีการบริการสุขภาพ หรือไม่รู้จักสถานที่ หรือสถานที่อยู่ไกลเกินไป

1.2 การที่นักศึกษา ร้อยละ 54.5 ไม่เคยวัดความดันโลหิตหรือไม่ทราบความดันโลหิตของตนเอง แสดงว่านักศึกษายังไม่มีความเอาใจใส่ในเรื่องสุขภาพร่างกาย ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องได้รับการแก้ไขโดยด่วน ทั้งนี้เพราะความดันโลหิตจะนำไปสู่การเกิดโรคที่เป็นอันตรายร้ายแรงได้ เช่น ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ และโรคเส้นเลือดในสมองอุดตัน การที่นักศึกษาสนใจดูแลเอาใจใส่เกี่ยวกับสุขภาพของตนเอง จะเป็นการป้องกันโรคที่จะเกิดขึ้นได้ ถ้านักศึกษาไม่ดูแลเอาใจใส่สุขภาพตนเอง ไม่ทราบความดันโลหิต หรือไม่เคยตรวจร่างกายประจำปี จะทำให้นักศึกษาไม่ทราบสิ่งผิดปกติที่อาจจะเกิดขึ้นได้ ทำให้มีผลเสียต่อสุขภาพ เป็นอุปสรรคในการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของประนอม รอดคำดี (2537) ที่พบว่า นิสิตนักศึกษามักละเลยในสุขภาพของตนเอง เพราะส่วนใหญ่จะทุ่มเทความสนใจให้กับการเรียน ไม่สนใจสุขภาพและการปฏิบัติตนที่ดีเกี่ยวกับสุขภาพ นอกจากนี้จะมีผลต่อสุขภาพในปัจจุบันแล้ว ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดโรคและความพิการหลายอย่างในอนาคต

1.3 นักศึกษาส่วนใหญ่ จะทราบหมู่เลือดของตนเอง เนื่องจากมีการบริจาคโลหิต ซึ่งดำเนินการโดยงานสวัสดิการและอนามัยของสถาบันและองค์กรนักศึกษา เช่น ชมรมพุทธศาสตร์ แต่ยังมีนักศึกษาที่ไม่ทราบหมู่เลือดของตนเอง ร้อยละ 24.75 ซึ่งเป็นเรื่องที่ผู้บริหารของสถาบันจะต้องให้ความเอาใจใส่ เพราะจะเป็นประโยชน์แก่ตัวนักศึกษาเอง ในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วยกะทันหันจะได้ให้การช่วยเหลือได้ทันท่วงทีในกรณีเสียเลือด

1.4 การที่นักศึกษามาใช้บริการสุขภาพของสถาบัน ส่วนใหญ่พบว่า นักศึกษาป่วยเป็นโรกระบบทางเดินหายใจ ทั้งนี้เนื่องจากสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน มีมลพิษทางอากาศ คุณภาพอากาศเสื่อมโทรมลง เนื่องจากการคมนาคม (การใช้ยานพาหนะ) หรือกระบวนการผลิตทางอุตสาหกรรม จึงทำให้นักศึกษาป่วยด้วยโรคดังกล่าว ทำให้มีผลกระทบต่อสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ วัฒนาสุวรรณแสง จันเจริญ (2536) ที่กล่าวว่า มลพิษทางอากาศ คุณภาพอากาศเสื่อมโทรม มีผลต่อสุขภาพมนุษย์ ทำให้เป็นโรกระบบทางเดินหายใจ ระบบประสาทที่รับความรู้สึกกระคายเคือง ทำให้แสบจมูกและคอ

1.5 นักศึกษาส่วนใหญ่ ไม่เคยตรวจสุขภาพร้อยละ 73.0 ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะการตรวจร่างกายเป็นการค้นหาความผิดปกติ หรือความบกพร่องทางด้านสุขภาพของนักศึกษาได้ ในระยะเริ่มแรก ซึ่งจะช่วยให้การรักษาทำได้ง่าย และยังเป็นการป้องกันที่ดีได้ตั้งแต่เริ่มแรก เป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจต่อสุขภาพ และปรับปรุงสุขภาพของตนเองให้ดีขึ้น

1.6 เมื่อนักศึกษามีปัญหาสุขภาพหรือเจ็บป่วย นักศึกษาส่วนใหญ่จะไปรับการตรวจรักษาและปรึกษาโรคที่คลินิก ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถาบันตั้งอยู่ในเขตชุมชน และที่อยู่อาศัยของนักศึกษาอยู่ใกล้โรงพยาบาลหรือคลินิก ทำให้นักศึกษาไปใช้บริการสะดวก และอาจเนื่องจากนักศึกษาไม่ทราบว่าสถาบันมีการบริการสุขภาพ หรือนักศึกษาไม่สะดวกที่จะใช้บริการในสถาบัน ซึ่งสอดคล้องกับ สะอาด โสมะบุตร (2527) ได้สรุปรวบรวมไว้ในเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการให้บริการสุขภาพในสถาบันอุดมศึกษา

1.7 สำหรับน้ำหนัก ส่วนสูงของนักศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า นักศึกษาชายมีน้ำหนักเฉลี่ย 60.77 กิโลกรัม สูง 170.20 เซ็นติเมตร และนักศึกษาหญิง น้ำหนักเฉลี่ย 49.72 กิโลกรัม ส่วนสูง 158.77 เซ็นติเมตร เมื่อเปรียบเทียบกับน้ำหนักและส่วนสูงของนิสิตนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐในกรุงเทพมหานครจากการวิจัยของ ประนอม รอดคำดี (2537) พบว่าชาย มีน้ำหนัก 60.07 กิโลกรัม สูง 170.59 เซ็นติเมตร และหญิง น้ำหนัก 49.19 กิโลกรัม ส่วนสูง 159.18 เซ็นติเมตร แสดงว่าน้ำหนักและส่วนสูงของสองกลุ่มนี้ใกล้เคียงกัน และเมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานน้ำหนักส่วนสูงของประชาชนไทยของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2537 พบว่า น้ำหนักและส่วนสูงของนักศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า มี

แนวโน้มจะดีกว่าเกณฑ์มาตรฐานของเด็กไทยที่อายุต่ำกว่า 20 ปี ซึ่งชายอายุ 19 ปี จะมีน้ำหนัก 53.9 กิโลกรัม สูง 165.7 เซ็นติเมตร และหญิงมีน้ำหนัก 49.3 กิโลกรัม สูง 154.6 เซ็นติเมตร

2. ปัญหาการบริการสุขภาพ

2.1 ปัญหาด้านการรักษาพยาบาล พบว่าโดยรวมมีปัญหาในระดับน้อย อาจจะเป็นเนื่องจากสถาบันมุ่งเน้นการบริการสุขภาพในด้านการรักษาพยาบาลเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้จะเห็นได้จากงบประมาณค่าใช้จ่ายของงานบริการสุขภาพของสถาบันซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของงานสวัสดิการและอนามัยของสถาบัน จะเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของยาและเวชภัณฑ์ และครุภัณฑ์ทางการแพทย์เป็นส่วนใหญ่ ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้มีทั้งเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้ซึ่งเก็บจากนักศึกษาในส่วนค่าบำรุงสุขภาพ การจัดบริการในด้านการรักษาพยาบาลส่วนใหญ่จึงค่อนข้างจะให้บริการนักศึกษาได้มาก จะเห็นได้จากข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่มาใช้บริการสุขภาพ ส่วนใหญ่จะมาเมื่อมีความเจ็บป่วย และจากสถิติการให้บริการสุขภาพของนักศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีนักศึกษามาใช้บริการด้านตรวจรักษาและขอยาประมาณ 125 คน/วัน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีนักศึกษามาใช้บริการเฉลี่ย 35,894 ครั้ง/ปี และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในปีการศึกษา 2537 ตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2537 - พฤษภาคม 2538 มีนักศึกษามาใช้บริการ 32,900 ครั้ง (กองกิจการนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2538 ; งานสวัสดิการและอนามัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2538 ; และงานสวัสดิการและอนามัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2538) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมาลี สร้อยสุวรรณ (2529) ที่สรุปว่าวิทยาลัยมุ่งเน้นการบริการสุขภาพด้านรักษาพยาบาลมากกว่าการบริการสุขภาพด้านอื่นๆ ; กาญจนา ชำนาญกิจ (2535) พบว่าการบริการสุขภาพด้านการรักษาพยาบาล มีผู้มาใช้บริการสูงสุด และสำเนาวั ขจรศิลป์ (2537) กล่าวว่าบริการสุขภาพของมหาวิทยาลัยของรัฐยังเน้นด้านการรักษาพยาบาล มากกว่าด้านการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพ

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่าการที่ไม่มีแพทย์เพียงพอในการรักษาพยาบาล ไม่มีแพทย์เฉพาะทาง เวลาที่แพทย์ให้บริการตรวจรักษาไม่เหมาะสม ไม่มีทันตแพทย์ มาตรวจสุขภาพปากและฟัน ไม่มีการติดตามผลการรักษาพยาบาลนักศึกษาที่เจ็บป่วย ไม่มีรพพยาบาลฉุกเฉินไว้บริการนักศึกษาที่ได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยกะทันหัน เป็นปัญหามาก ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

การที่ไม่มีแพทย์เพียงพอในการรักษาพยาบาล ไม่มีแพทย์เฉพาะทาง และเวลาที่แพทย์ตรวจรักษาไม่เหมาะสมนั้น เนื่องมาไม่มีแพทย์ประจำในสถาบัน สถาบันต้องจ้างแพทย์มาทำการรักษานักศึกษาโดยจ้างเป็นรายชั่วโมง โดยมีกำหนดเวลาเฉพาะที่แพทย์มาทำการ ครั้งละ 1 ชั่วโมงหรือบางแห่งอาจจะ 2 ชั่วโมง การจัดหาแพทย์มาทำการรักษาเป็นเรื่องค่อนข้างยาก เพราะเป็นที่ทราบกันดีว่าจำนวนแพทย์ไม่เพียงพอในการรักษาพยาบาลยังคงเป็นปัญหาในระดับชาติ ซึ่งย่อมมีผลกระทบต่อการศึกษาและการจ้างแพทย์ในสถาบันแน่นอน จากการที่ไม่มีแพทย์เพียงพอในการรักษาพยาบาลจะมีผลสืบเนื่องไปถึงปัญหาที่ไม่มีแพทย์เฉพาะทาง ในเมื่อการหาจ้างแพทย์ในการรักษาพยาบาลยังจัดหาไม่ได้ การที่จะจ้างแพทย์เฉพาะทางยิ่งเป็นเรื่องยากกว่า เพราะแพทย์เฉพาะทางที่ไปปฏิบัติงานในโรงพยาบาลเอกชนจะได้ค่าตอบแทนสูงมาก การจ้างแพทย์โดยค่าให้ตอบแทนสูงจึงเป็นเรื่องยาก เนื่องจากขัดกับระเบียบราชการในการจ่ายเงินต่างๆ ซึ่งมีระเบียบรองรับอยู่ ซึ่งจะโยงไปถึงเวลาที่แพทย์มาให้บริการตรวจรักษาไม่เหมาะสม เพราะการจ้างแพทย์เป็นรายชั่วโมงเนื่องจากจำนวนแพทย์ไม่เพียงพอในการให้การรักษายาบาลอยู่แล้ว ทำให้มีผลกระทบต่อเวลาที่แพทย์ตรวจรักษา เพราะต้องหาแพทย์ที่ทำงานใกล้สถาบัน เนื่องจากในปัจจุบันการจราจรติดขัดแพทย์ต้องใช้เวลาในการเดินทางมาก และส่วนใหญ่จะเป็นแพทย์ที่ทำงานในโรงพยาบาลของรัฐ การที่จะมาทำการรักษาได้จึงต้องมาในเวลาพัก จึงมีขีดจำกัดสำหรับระยะเวลาในการตรวจรักษาของแพทย์ ประกอบกับระเบียบราชการที่กำหนดเกี่ยวกับค่าตอบแทน แพทย์ได้รับค่าตอบแทนน้อย แพทย์ในปัจจุบันมักจะไปทำงานพิเศษตามคลินิก หรือโรงพยาบาลเอกชน ซึ่งจะได้รับผลประโยชน์มากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมปอง ไข่ไหวพริบ (2527) ที่พบว่ามีการขาดแคลนแพทย์ในการให้การรักษายาบาล ซึ่งจะโยงไปถึงเวลาที่แพทย์มาให้บริการตรวจรักษาไม่เหมาะสม เพราะการจ้างแพทย์เป็นรายชั่วโมง จะต้องจัดเวลาที่แพทย์สะดวกพอที่จะมาทำการตรวจ

รักษาได้ นักศึกษาอาจจะติดเชื้อในช่วงที่แพทย์ให้บริการ ทำให้นักศึกษามาใช้บริการตรวจรักษาจากแพทย์ไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของวิลาวรรณ จารุชัยนิวัฒน์ (2531) ที่พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่นประสบปัญหาในด้านการรักษาพยาบาลเกี่ยวกับเวลาในการให้บริการของแพทย์น้อยและมีเวลาจำกัดมากเกินไป บางครั้งนักศึกษาต้องขาดเรียนมานั่งรอ และ สะอาด โสมะบุตร (2527) ได้กล่าวว่า การขาดแคลนแพทย์ในการตรวจรักษา เนื่องจากลักษณะงานซ้ำซากจำเจ ไม่เอื้ออำนวยในการหารายได้พิเศษ และเป็นงานที่มีความก้าวหน้าทางวิชาการน้อย

การที่ไม่มีทันตแพทย์มาตรวจสุขภาพปากและฟัน เนื่องจากสถาบันไม่มีอัตรากำลังและงบประมาณสำหรับทันตแพทย์ สถาบันไม่สามารถจ้างทันตแพทย์มาให้บริการได้ เพราะเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจรักษาของทันตแพทย์มีราคาแพง สถาบันไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะดำเนินการในส่วนนี้ได้ เนื่องจากสถาบันต้องใช้งบประมาณในการจัดการศึกษาในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งกำลังเป็นที่ต้องการมากในปัจจุบัน งบประมาณรายจ่ายต่างๆ ของสถาบันจะใช้จ่ายในด้านอาคารสถานที่ สิ่งก่อสร้างใหม่ที่กำลังดำเนินการอยู่ สอดคล้องกับการวิจัยของ สมปอง ใช้ไหวพริบ (2527) และ กาญจนา ชำนาญกิจ (2535) ที่พบว่าไม่มีบริการทันตกรรมให้นักศึกษา และ สะอาด โสมะบุตร ได้กล่าวว่า การขาดแคลนทันตแพทย์ก็เช่นเดียวกับ การขาดแพทย์ และสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ไม่มีตำแหน่งอัตราของทันตแพทย์

การที่ไม่มีการติดตามผลการรักษาพยาบาลนักศึกษาที่เจ็บป่วย มีสาเหตุเนื่องมาจากขาดบุคลากรและงบประมาณ งานที่ต้องปฏิบัติส่วนใหญ่เป็นงานประจำที่ต้องทำในด้านการรักษาพยาบาล บุคลากรคนเดียวต้องปฏิบัติหน้าที่หลายๆอย่าง ทำให้ไม่สามารถที่จะติดตามผลการรักษาพยาบาลนักศึกษาที่เจ็บป่วยได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สะอาด โสมะบุตร (2527) ที่กล่าวว่า จำนวนบุคลากรในการให้บริการสุขภาพไม่เหมาะสมกับจำนวนนิสิตนักศึกษาที่มาใช้บริการ และ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลี สร้อยสุวรรณ (2529) และ ตุลยา แสงสว่าง (2529) ที่พบว่าบุคลากรที่ทำหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอ และขาดงบประมาณสนับสนุน

การไม่มีรถพยาบาลฉุกเฉินเป็นปัญหาที่นักศึกษาเห็นว่ามีความจำเป็น เนื่องจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเป็นสถาบันทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี นักศึกษาจะต้องฝึก

ปฏิบัติงานในโรงงาน (Workshop) ซึ่งอาจจะเกิดอุบัติเหตุ การไม่มีรถนำนักศึกษาส่งโรงพยาบาล อาจจะทำให้เกิดอันตรายร้ายแรงในรายที่นักศึกษาประสบอุบัติเหตุรุนแรง ถ้านำส่งโรงพยาบาลไม่ทัน นักศึกษาอาจจะเสียชีวิต หรือรักษาแก้ไขได้ไม่ทัน สาเหตุของการที่ไม่มีรถพยาบาลฉุกเฉินในสถาบัน เนื่องมาจากงบประมาณไม่เพียงพอ ความจำเป็นในการใช้รถของแต่ละคณะหรือหน่วยงานมีมาก แต่ในปัจจุบันผู้บริหารของสถาบันเริ่มเห็นความสำคัญ จะเห็นได้จากการที่ผู้บริหารของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือได้ดำเนินการประสานงานขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภาคเอกชนซึ่งได้บริจาครถให้ใช้เป็นรถพยาบาลฉุกเฉิน เพราะงบประมาณของสถาบันมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอที่จะจัดสรรในส่วนนี้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา ชำนาญกิจ (2535) ที่พบว่าเมื่อนิสิตเจ็บป่วย หารรถฉุกเฉินพานิสิตส่งโรงพยาบาลได้ยาก

2.2 ปัญหาด้านการป้องกันโรคและอุบัติเหตุ โดยรวมมีปัญหในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถาบันได้จัดการบริการด้านนี้พอสมควร โดยมีการตรวจร่างกายนักศึกษาที่เข้าใหม่ และมีการตรวจร่างกายประจำปี โดยการเอกซเรย์ปอดเพื่อหาความผิดปกติของทรวงอก มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้บริการสุขภาพ เช่น สภากาชาดไทย มีการบริจาคโลหิตทำให้นักศึกษาทราบหมู่เลือดของตนเอง มีเครื่องชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงไว้บริการนักศึกษา มีการจัดตั้งชมรมเกี่ยวกับสุขภาพ เช่น โครงการรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ ซึ่งนักศึกษาได้เข้ามามีบทบาทมีส่วนร่วมในการรณรงค์ป้องกันโรคเอดส์ ทำให้นักศึกษาตระหนักถึงอันตรายของโรคและช่วยกันหาแนวทางป้องกันและแก้ไข นอกจากนี้ สถาบันได้มีการดำเนินการจัดการบริการประกันอุบัติเหตุให้นักศึกษา ทำให้นักศึกษาได้รับความสะดวกเมื่อเกิดอุบัติเหตุ นักศึกษาสามารถที่จะใช้บริการในสถานพยาบาลของเอกชนได้ เป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายของนักศึกษา ทำให้นักศึกษาได้รับความสะดวกสบายเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยาภรณ์ ศิริภาณุมาศ (2533) ที่พบว่านักศึกษาเห็นด้วยมากกับการดำเนินการประกันสุขภาพในวิทยาลัยครู เพราะนักศึกษาไม่ต้องวิตกกังวลในเรื่องค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล แต่อย่างไรก็ตาม จากการวิจัยของมาลี สร้อยสุวรรณ (2529) และกาญจนา ชำนาญกิจ (2535) พบว่านักศึกษามีปัญหาในด้านการป้องกันโรคและอุบัติเหตุ โดยมีความคิดเห็นว่าการจัดการด้านการป้องกันโรคและอุบัติเหตุยังไม่ดี

ทั้งนี้เพราะสถาบันมุ่งเน้นในด้านการรักษาพยาบาลมากกว่าด้านอื่นๆ ขาดแคลนบุคลากร และงบประมาณในการดำเนินงาน

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ไม่มีการควบคุมดูแลโรงอาหารให้ถูกสุขลักษณะ ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพแม่ค้าและสุขลักษณะของโรงอาหาร ไม่มีการให้ภูมิคุ้มกันโรคให้นักศึกษา ไม่มีการตรวจวัดสายตาให้นักศึกษา และไม่มีการฝึกป้องกันอัคคีภัยในสถาบัน ซึ่งเป็นปัญหาในระดับมาก ทั้งนี้สาเหตุใหญ่ เนื่องจากสถาบันไม่มีงบประมาณเพียงพอ ขาดกำลังคนที่จะดูแลควบคุมจัดการเกี่ยวกับแม่ค้าและโรงอาหาร เนื่องจากบุคลากรไม่พอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมปอง ไซ้ไหวพริบ (2527) ที่พบว่าขาดแคลนงบประมาณและบุคลากร และ วิลาวรรณ จารุชย์นิวัฒน์ (2531) ได้พบว่า นักศึกษาในมหาวิทยาลัยมีปัญหาเกี่ยวกับโรงอาหารสกปรก สอดคล้องกับ เขียวลักษณ์ กักโนภาส (2524) ที่พบว่านักศึกษาในมหาวิทยาลัยภาคใต้ให้ความสำคัญมากที่สุดต่อการใช้บริการด้านการจัดขายอาหารที่สะอาด ถูกหลักโภชนาการ และ สมใจ พิสนุวงษ์ (2532) พบว่านักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี มีปัญหาในเรื่องความสะอาดของอาหารและที่นั่งรับประทานอาหาร ทั้งนี้เนื่องจากเหตุผล ดังต่อไปนี้

การไม่มีบริการให้ภูมิคุ้มกันโรค ทั้งนี้เนื่องจากงบประมาณและการขาดแคลนบุคลากร เช่นเดียวกับการที่ไม่สามารถควบคุมดูแลโรงอาหารและตรวจสอบคุณภาพแม่ค้า จากการวิจัยของ แมคกินนิส (McGinnis, 1987) ได้เสนอแนะให้มีการให้บริการภูมิคุ้มกันโรคแก่นักศึกษาที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ เพื่อเป็นการป้องกันโรค อย่่างไรก็ตาม ในปัจจุบันสถาบันเริ่มเห็นความสำคัญ ดังจะเห็นได้จากงานสวัสดิการและอนามัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้จัดโครงการบริการให้ภูมิคุ้มกันโรค โดยการฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบี โดยเป็นผู้ประสานงานกับบริษัทที่จำหน่ายวัคซีน และติดต่อหน่วยงานของรัฐ เช่น โรงพยาบาลรามาริบัติ ในการตรวจหาภูมิคุ้มกันไวรัสตับอักเสบบี และฉีดวัคซีนป้องกันเมื่อพบว่า นักศึกษาไม่มีภูมิคุ้มกัน ซึ่งนักศึกษาเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายเอง (ข้อมูลจากงานสวัสดิการและอนามัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2535)

การที่ไม่มีการตรวจวัดสายตาให้นักศึกษา เป็นปัญหามากอีกปัญหาหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากงบประมาณและบุคลากรไม่เพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาวรรณ จารุชย์นิวัฒน์

(2531) และ สมใจ พิสนุวรักษ์ (2532) ที่พบว่านักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับสายตามาก และ ประพนอม รอดคำดี (2537) พบว่า สาขาวิชาที่มีผลต่อความสุขสมบูรณ์ของนิสิตนักศึกษา นักศึกษาที่ เรียนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพและเทคโนโลยีจะมีความสุขสมบูรณ์ต่ำกว่าสาขาวิชาอื่น

การที่ไม่มีการฝึกการป้องกันอัคคีภัยให้นักศึกษา เนื่องจากนักศึกษาต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ ในการเรียน การจัดฝึกป้องกันอัคคีภัยสำหรับนักศึกษาทำได้ลำบาก ไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจาก นักศึกษา แต่อย่างไรก็ตามสถาบันได้มีการฝึกซ้อมการป้องกันอัคคีภัยในสถาบันให้บุคลากรที่ทำ หน้าที่รับผิดชอบในด้านความปลอดภัย ซึ่งก็สามารถที่จะช่วยแก้ไขปัญหามาในเรื่องความปลอดภัยได้ ในระดับหนึ่ง

2.3 ปัญหาด้านการส่งเสริมสุขภาพ โดยส่วนรวมมีปัญหาในระดับมาก เนื่องจากผู้ บริหารของสถาบันเน้นการบริการสุขภาพในด้านการรักษาพยาบาลเป็นส่วนใหญ่ งบประมาณ ส่วนใหญ่ใช้ไปในด้านอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ตุลยา แสงสว่าง (2529) ; สมปอง ใช้ ไหวพริบ (2527) ; มาลี สร้อยสุวรรณ (2529) ; วิลาวรรณ จารุชัยนิวัฒน์ (2531) และ สำเนา ขจรศิลป์ (2537) ที่พบว่าส่วนใหญ่เป็นการจัดบริการในด้านการรักษาพยาบาล การจัด บริการด้านส่งเสริมสุขภาพยังไม่ดีพอ ยังเป็นปัญหา และผู้บริหารของสถาบันโดยทั่วไปอาจไม่ เห็นความสำคัญของการส่งเสริมสุขภาพ ผู้บริหารของสถาบันควรจะต้องพิจารณาปรับปรุงแก้ไข เพราะการส่งเสริมสุขภาพจะนำไปสู่ความมีสุขภาพดี ซึ่งจะทำให้ประเทศชาติมีทรัพยากรที่มี คุณภาพไปพัฒนาประเทศชาติได้ การส่งเสริมสุขภาพจะทำให้ผู้ที่มีสุขภาพดีอยู่แล้วมีสุขภาพดียิ่ง ขึ้น เป็นการแก้ปัญหาสุขภาพไม่ให้นักศึกษาต้องตกอยู่ในภาวะเจ็บป่วย และการส่งเสริมสุขภาพ ที่ดีจะลดภาระในด้านการรักษาพยาบาล เป็นการประหยัดเศรษฐกิจให้ประเทศชาติ ซึ่งแมกกินนิส (McGinnis, 1987) ; เซลบี และคณะ (Selby et al, 1990) ได้เสนอแนะถึงการให้บริการ สุขภาพว่าควรจะดำเนินการในด้านการส่งเสริมสุขภาพ โดยให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพแก่นักศึกษา ในด้านการใช้ยา โภชนศึกษา การปฏิบัติตัวให้มีสุขภาพดี

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า เรื่องที่เป็นปัญหามาก ได้แก่ การไม่มีสถานที่ออกกำลังกายที่เพียงพอ ไม่มีสถานที่นั่งพักผ่อนเพียงพอ ไม่มีห้องออกกำลังกายที่มีอุปกรณ์ ส้วมและ ที่ปัสสาวะไม่สะอาด ไม่มีน้ำดื่มที่สะอาด ถึงขยะไม่พอเพียง ไม่มีการดูแลและควบคุมร้านค้าให้

จำหน่ายอาหารที่มีคุณค่าตามหลักโภชนาการ ไม่มีอ่างสำหรับล้างมือในโรงอาหาร และไม่มีกรส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ทั้งนี้สาเหตุส่วนใหญ่อาจเนื่องจากการขาดแคลนด้านงบประมาณและบุคลากร งบประมาณส่วนใหญ่ของสถาบันจะมุ่งเน้นไปในด้านการก่อสร้างอาคารสถานที่และครุภัณฑ์ที่ใช้ในการผลิตบัณฑิตหรือบุคลากรทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศที่มีความต้องการบุคลากรด้านนี้ ซึ่งปัญหาที่พบนี้จะสอดคล้องกับงานวิจัยของมาลี ศิริ (2516) ; สมใจ พิศนุวงษ์ (2532) และ วิลาวรรณ จารุชัยนิวัฒน์ (2531) ที่พบว่ามีปัญหาในเรื่องโรงอาหาร สถานที่พักผ่อนไม่เพียงพอ และไม่มีสถานที่ออกกำลังกายเพียงพอ แต่ปัจจุบันสถาบันได้ดำเนินการแก้ไขในเรื่องของสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ โดยสถาบันได้จัดการจ้างบริษัทเอกชนมาดำเนินการในการดูแลรักษาความสะอาด เช่น การทำความสะอาดอาคารต่างๆ ห้องน้ำและที่ปัสสาวะ ในด้านการส่งเสริมการออกกำลังกาย สถาบันก็ได้มีการปรับปรุง ดังจะเห็นได้จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ รมรงค์จัดหาทุนในการสร้างสนามกีฬาและอุปกรณ์ในการเล่นกีฬา โดยการจัดทำวัตถุมงคลให้เช่า เนื่องจากงบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาลน้อย ไม่เพียงพอในการดำเนินการจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพ

จากการเปรียบเทียบปัญหาของนักศึกษาชายและหญิง ในด้านการรักษาพยาบาลและด้านการป้องกันโรค พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักศึกษาชายและหญิงได้รับการบริการสุขภาพจากสถาบันเหมือนกัน มีวิถีภาวะเท่าเทียมกันในวัยเดียวกัน จึงทำให้มีความต้องการไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของมาลี สร้อยสุวรรณ (2529) และกาญจนา ชำนาญกิจ (2535) ที่พบว่าไม่แตกต่างกันในด้านการรักษาพยาบาล และ สมใจ พิศนุวงษ์ (2532) พบว่านักศึกษาชายและหญิงมีปัญหาสุขภาพไม่แตกต่างกัน แต่อย่างไรก็ตามจากงานวิจัยของตุลยา แสงสว่าง (2529) พบว่านักศึกษาชายและหญิง มีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการบริการสุขภาพ และในด้านการส่งเสริมสุขภาพ พบว่านักศึกษาชายและหญิงมีปัญหาแตกต่างกัน อาจเนื่องจากเพศหญิงมีสุขนิสัยบางอย่างดีกว่าเพศชาย เช่น ไม่ดื่มสุรา ไม่สูบบุหรี่ และโดยธรรมชาติผู้หญิงรักสวยรักงามสนใจในสุขภาพมากกว่าเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับประนอม รอดคำดี (2537) และงานวิจัยของตุลยา แสงสว่าง

(2529) ที่พบว่านักศึกษาหญิงมีความสนใจในเรื่องสุขภาพมากกว่าเพศชาย และจากงานวิจัยของ แมคเวย์ (McVay, 1989) จะพบว่าเพศหญิงเป็นตัวแปรที่สำคัญในเรื่องการใช้บริการสุขภาพ

3. ความต้องการการบริการสุขภาพ จากการวิจัย พบว่านักศึกษาที่มีความต้องการมาก ทุกๆด้าน ทั้งในด้านการรักษาพยาบาล ด้านการป้องกันโรคและอุบัติเหตุ และด้านการส่งเสริมสุขภาพ โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า

1. ด้านการรักษาพยาบาล นักศึกษามีความต้องการมากในเรื่องรถพยาบาลฉุกเฉิน นำนักศึกษาที่ได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยกะทันหันส่งโรงพยาบาลหรือสถานพยาบาลใกล้เคียง จำนวนแพทย์ให้พอเพียงในการตรวจรักษา ต้องการมีแพทย์ตรวจรักษาโรคเฉพาะทาง เช่น แพทย์ทางโรคผิวหนัง โรคกระดูก จักษุแพทย์ ต้องการทันตแพทย์ตรวจรักษาสุขภาพปากและฟัน ระยะเวลาที่แพทย์ให้บริการตรวจรักษาที่เหมาะสม มีการติดตามผลการรักษาพยาบาลนักศึกษาที่เจ็บป่วย มีเงินสำรองจ่ายในการนำนักศึกษาที่ได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยกะทันหันส่งโรงพยาบาล มีเจ้าหน้าที่นำนักศึกษาที่ได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยกะทันหันส่งโรงพยาบาล จำนวนวันที่แพทย์ให้บริการตรวจรักษาที่เพียงพอ อุปกรณ์และเครื่องมือทางการแพทย์ที่ทันสมัยและเพียงพอ จำนวนเตียงที่เพียงพอให้นักศึกษานอนพักเมื่อเจ็บป่วย

2. ด้านการป้องกันโรคและอุบัติเหตุ นักศึกษามีความต้องการมากในเรื่องการตรวจสุขภาพแม่ค้าและสุขลักษณะของโรงอาหาร เพื่อป้องกันการแพร่กระจายโรค การควบคุมดูแลโรงอาหารให้ถูกสุขลักษณะ การได้รับการบริการให้ภูมิคุ้มกันโรค เช่น การฉีดวัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบี การตรวจวัดสายตา การบริการฉีดวัคซีนป้องกันเมื่อเกิดโรคติดต่อ การสำรวจและตรวจสภาพแวดล้อมความปลอดภัยในโรงฝึกงาน การตรวจสุขภาพประจำปีโดยการเอกซเรย์ปอด การมีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้นักศึกษาขณะฝึกงานในโรงฝึกงาน การฝึกการป้องกันอัคคีภัยในสถาบัน การบริการทดสอบสุขภาพจิต การบริการทดสอบการได้ยิน การจัดระบบการตรวจร่างกายนักศึกษาที่เข้าใหม่ให้ดี ไม่ต้องรอนาน การบริการในเรื่องการเจาะหาหมู่เลือด การบริการประกันอุบัติเหตุที่ดีสำหรับนักศึกษา การบริการควบคุมโรคติดต่อที่ดี เช่น การแยกผู้ป่วย

การกำจัดแหล่งโรค การบรรยายให้ความรู้เรื่องการป้องกันอุบัติเหตุและความปลอดภัยในการทำงาน เช่น การใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือป้องกันอุบัติเหตุ การให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อและไม่ติดต่อ การวัดความดันโลหิต การตรวจสุขภาพนักกีฬาก่อนการแข่งขัน และการบริการประกันสุขภาพสำหรับนักศึกษา

3. ด้านการส่งเสริมสุขภาพ นักศึกษามีความต้องการมากในเรื่องสถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพที่เพียงพอ เช่น สนามบาสเก็ตบอล สนามวอลเลย์บอล สนามแบดมินตัน สถานที่นั่งพักผ่อนของนักศึกษาตามบริเวณต่างๆภายในสถาบันที่เพียงพอ ห้องออกกำลังกายที่มีอุปกรณ์ เช่น จักรยานตั้ง ลูกกลิ้ง ส้วมและที่ปัสสาวะที่สะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น มีน้ำดื่มที่สะอาดสำหรับนักศึกษาในโรงอาหารและตามอาคารต่างๆ ถึงขณะที่พอเพียง ไม่มีกลิ่นรบกวน มีการดูแลและควบคุมร้านค้าที่จำหน่ายอาหารให้มีคุณค่าตามหลักโภชนาการ มีอ่างสำหรับล้างมือในโรงอาหาร มีจำนวนส้วมและที่ปัสสาวะในโรงอาหารและตามอาคารต่างๆที่เพียงพอสำหรับนักศึกษา มีการส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เช่น แอโรบิคแดนซ์ วิ่งเพื่อสุขภาพ บุคลากรที่ทำงานเกี่ยวกับสุขภาพแนะนำและให้ความรู้ทางสุขภาพเมื่อนักศึกษาไปใช้บริการสุขภาพ เช่น การใช้ยา การดูแลสุขภาพตนเองเบื้องต้น โภชนาการ การเลือกล้างมือที่มีประโยชน์ การออกกำลังกาย และการพักผ่อน การงดสิ่งเสพติด เช่น เหล้า บุหรี่ มีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพให้นักศึกษา เช่น แผ่นพับ การจัดนิทรรศการที่ดีพอ และมีการเชิญวิทยากรบรรยายหรืออภิปรายให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพและโรคภัยไข้เจ็บเป็นครั้งคราว

จะเห็นได้ว่า นักศึกษามีความต้องการการบริการสุขภาพมากในทุกๆด้าน คือ ด้านการรักษาพยาบาล ด้านการป้องกันโรคและอุบัติเหตุ และด้านการส่งเสริมสุขภาพ ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาเห็นความสำคัญของความเจ็บป่วยซึ่งจะมีผลต่อสุขภาพ และเป็นอุปสรรคต่อการเรียน สุขภาพมีความสำคัญ และเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ที่มีความต้องการทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ สิ่งจำเป็นสำหรับชีวิต ก็คือ ความต้องการอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ มาลี ศิริ (2516) ; ทศพร ประเสริฐสุข (2517) ; สมปอง ไข่ไหวพริบ (2527) ; ดุลยา แสงสว่าง (2529) ; มาลี สร้อยสุวรรณ (2529) ; วัฒวรรณ จารุชัยนิวัฒน์ (2532) ; สมใจ พิศณุวงรักษ์ (2532) ; กาญจนา ชำนาญกิจ (2535) และ

ฮอกคิง (Hocking, 1988) ที่พบว่านักศึกษามีความต้องการและเห็นความสำคัญของการบริการ
สุขภาพ

จากการเปรียบเทียบความต้องการของนักศึกษาชายและหญิง พบว่าทุกด้านไม่มีความ
แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาชายและหญิง มีความรู้เกี่ยวกับสุขภาพที่ได้รับจากสถาน
ศึกษาเท่าเทียมกัน และความรู้ทางสุขภาพของแต่ละบุคคลจะเป็นตัวกำหนดความต้องการต่อการ
บริการสุขภาพ ประกอบกับวัยของนักศึกษาเป็นวัยรุ่นตอนปลายที่มีอายุใกล้เคียงกัน จึงมักจะมี
ความคิดใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา ชำนาญกิจ (2535) ที่พบว่า
นักศึกษาชายและหญิงมีความต้องการไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม จากงานวิจัยของ ตูลยา
แสงสว่าง (2529) พบว่า นักศึกษาชายและหญิงมีความต้องการที่แตกต่างกัน เนื่องจาก
นักศึกษาชายมีความสนใจหรือดูแลสุขภาพน้อยกว่านักศึกษาหญิง และสอดคล้องกับประนอม
รอดคำดี (2537) ที่พบว่านิสิตหญิงมีคะแนนความสุขสมบูรณ์สูงกว่าชาย

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง “ การศึกษาปัญหาและความต้องการการบริการสุขภาพของ
นักศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ” ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. งานสวัสดิการและอนามัยควรมีนโยบายจัดบริการตรวจร่างกายประจำปีและทดสอบ
สมรรถภาพทางกายให้นักศึกษา
2. ผู้บริหารของสถาบันควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาทราบถึงการบริการ
สุขภาพที่สถาบันจัดให้นักศึกษา
3. การบริการสุขภาพในด้านการรักษาพยาบาล ด้านการป้องกันโรคและอุบัติเหตุ และ
ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ควรดำเนินการ ดังต่อไปนี้

3.1 ด้านการรักษาพยาบาล

3.1.1 หน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านสุขภาพ รับผิดชอบในส่วนของการป้องกัน
โรคและการส่งเสริมสุขภาพ ควรให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับสุขภาพแก่นักศึกษา เช่น ให้คำแนะนำ

ขณะมาใช้บริการ ให้นักศึกษาคูวิดิทัศน์ขณะรับการตรวจจากแพทย์ แจกแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ ได้แก่ คำแนะนำในการใช้ยา ความรู้เรื่องโรคต่างๆ การดูแลรักษาสุขภาพตนเอง เบื้องต้น โภชนาการ การเลือกสิ่งบริโภคที่มีประโยชน์ การออกกำลังกายและการพักผ่อน การงดสิ่งเสพติด เช่น เหล้า บุหรี่

3.1.2 ควรดำเนินการส่งต่อในกรณีที่เป็นโรคเฉพาะทาง โดยให้แพทย์ของสถาบันดำเนินการส่งต่อโรงพยาบาลที่ใกล้และสะดวก

3.1.3 ขยายเวลาในการให้บริการตรวจรักษาเพิ่มขึ้น เพื่อให้นักศึกษาสามารถใช้บริการได้มากขึ้น

3.1.4 ผู้บริหารของสถาบันควรเพิ่มบุคลากรของงานสวัสดิการและอนามัย

3.2.5 จัดหารถพยาบาล

3.2 ด้านการป้องกันโรคและอุบัติเหตุ

3.2.1 จัดการตรวจสุขภาพประจำปีให้นักศึกษา โดยจัดให้ครอบคลุมมากกว่าที่จัดอยู่เดิม ซึ่งมีเพียงการเอกซเรย์ปอดเพียงอย่างเดียว

3.2.2 จัดนิทรรศการสัปดาห์เพื่อสุขภาพ โดยมีบริการตรวจสุขภาพ เช่น วัดความดันโลหิต ตรวจเลือด หาหมู่เลือด

3.2.3 ทดสอบสมรรถภาพทางกาย โดยขอความอนุเคราะห์จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3.2.4 จัดนิทรรศการความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

3.2.5 ประสานงานในการให้ภูมิคุ้มกันโรคให้นักศึกษา

3.2.6 จัดตั้งคณะกรรมการโรงอาหาร รับผิดชอบดูแลโรงอาหารและแม่ค้า หรือจัดหาเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแลการตรวจสุขภาพแม่ค้าและโรงอาหารให้ถูกสุขลักษณะ

3.2.7 ในด้านการตรวจวัดสายตา สถาบันไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากขาดบุคลากร อุปกรณ์ และงบประมาณ งานสวัสดิการและอนามัยควรช่วยวัดสายตา และแนะนำ หรือส่งต่อให้จักษุแพทย์รักษาในรายที่ผิดปกติ

3.2.8 หน่วยงานบริการสุขภาพของสถาบัน ควรประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องสุขภาพ และให้การแนะนำความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ

3.3 ด้านการส่งเสริมสุขภาพ

3.3.1 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าควรจัดให้นักศึกษาได้เรียนรายวิชาทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพ

3.3.2 จัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ เช่น สถานที่ออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ สนามกีฬา สถานที่ออกกำลังกายที่มีอุปกรณ์ สถานที่นั่งพักผ่อน น้ำดื่มที่สะอาด

3.3.3 ควรจะมีโภชนาการดูแลเรื่องอาหาร แม่ค้าและร้านอาหาร หรือถ้าจัดหาไม่ได้ก็ควรที่จะต้องมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบดูแล

3.3.4 เสนอบประมาณปรับปรุงสิ่งแวดล้อม เช่น ถังขยะ อ่างล้างมือในร้านอาหารไว้บริการนักศึกษาให้เพียงพอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหาและความต้องการการบริการสุขภาพของนักศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าแต่ละแห่ง โดยใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ เพิ่มเติมจากการวิจัยเชิงสำรวจ
2. ควรศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพและสมรรถภาพทางกายของนักศึกษา
3. ควรศึกษาความต้องการของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนวิชาที่ส่งเสริมสุขภาพ เช่น วิชากิจกรรมพลศึกษา สุขภาพส่วนบุคคล (Personal Health)
4. ในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรจะได้มีการวัด น้ำหนัก ส่วนสูง และความดันโลหิต จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลปฐมภูมิ